

Janus Kamban, listamaður: - Tað mest týðandi fyri at áskoðarin skal skilja eitt listaverk er, at myndin hevur ein form ella skap. Tú kanst ikki skilja eina mynd - hvussu stuttliga, álvarslig, syrgilig o.s.fr. hon enn er, um ikki formur og samanseting er nágreiniliga bygd upp

gloymir upprunaliga hugskotið. Tá er gagnligt at hava haldgóðar tekningar at halda seg til, so verkið stendur mót við tað, sum tú hevði ætlað.

Umframt hetta, so er tekningin eisini skalprógv, og kann nýtast at greiða frá listaverkinum seinni.

- Ofta er talan um eitt hugskot ella eitt motiv, sum broytist, eins skjótt sum ljósið broytist. Ljósið er nýtt hvønn dag, og tað er hetta sum vit listafólk liva fyri, sigur Janus Kamban.

Listamaðurin tosar um tíðina á Listaakademium og Utzon Frank, lærara og myndahøggara á skúlanum.

Varð verandi hjá læraranum

- Tá útlitini fyri at sleppa heim ikki vóru til staðar, so helt eg bara fram at arbeiða á skúlanum, eisini tí Utzon Frank dámdi so væl at hava fólk um seg, tá hann ar-

Framsýning letur upp í Listasavninum í dag, í samband við at Janus Kamban í dag fyllir 80 ár

Ljósið er nýtt hvønn dag

- Tað er hetta vit stremba eftir at varðveita, og sum ger tað vert fyri listafólk at liva og virka, sigur Janus Kamban, sum í dag fyllir 80 ár

Í sambandi við at Janus Kamban, listamaður, í dag fyllir 80 ár, er stór afturlitandi framsýning í Listasavni Føroya í Gundadali.

Har eru standmyndir, prentmyndir og tekningar, sum Janus Kamban hevur skapt, frá byrjanini í 1936 og fram til dagin í dag. Tilsamans 80 verk siga frá lívi og virki listamansins.

Janus Kamban varð borin í heim 10. september 1913 í Havn.

Smádrongurin sum teknaði

Frá barnsbeini av, var áhugin hjá smádreinginum at tekna, og og pápin hugsaði nógv um, hvat sonurin skuldi taka sær fyri, tá hann bleiv tilkomin.

Janus Kamban: - Serliga

hugtíkin var eg av Gudmund Hentze, listamanni í Danmark, sum var ættaður av Sandi og plagdi at koma til Føroya at arbeiða um summarið, og hann var orsök til, at eg fekk áhuga at gerast listamaður.

- Pápi tósaði við hann um henda sonin, sum dámdi so væl at tekna, og hvat mundi vera best at gera.

Gudmund Hentze var slíkur maður, sum helt, at ikki var neyðugt at drála. Vanligt var tá, at ungfolk fyrst fingur handverkarutbúgving ella aðra útbúgving. Seinni kundu teir so meta um, hvørt listarligu gerðarmálini kundu fáa innivist.

Gudmund Hentze gav pápa tey ráð, at lata meg fara niður á skúla beinanvegin.

Bert 18 ára gamal fór

Janus Kamban til Keypmannahavn, har hann fekk undirvísing á akademium hjá Folmer Bonén í eitt ár, har hann fekk innivist hjá Janus Øssursson.

Á Listaakademiið

- Eg segði við Folmer Bonén, at eg ætlaði mær at sleppa inn á Listaakademiið í Keypmannahavn, men tað gjørdist hann ógvuliga firtin um, tí sum hann tók til - tú gongur á akademium. Tað varð tó eisini sagt í spólni.

- Tað var stuttligt at ganga hjá Folmer Bonén. Hann átti tvær vakrar dötur, og har komu nógv fólk at vitja. M.a. yrkjarin Schade, sum giftist við einu dótturini. Har kom eg at kenna nógv listafólk, og fekk innlit í ein annan heim.

Tíðina hjá Bonén nýtti eg til at læra tekning og aðrar listagreinar, og fyrireikaði meg til at sleppa inn á

Listaakademiet. Eg gjørdi eg av, at eg skuldi nema mær útbúgving innan myndlistahøgging.

Tekning stóran týðning

Í 1933 slap eg inn á Listaakademiið, og eg kom at ganga har í fleiri ár enn ætlað, av tí at annar heimsbardagi brast á, meðan eg var niðri.

- Serliga varð dentur lagdur á at læra tekning. Hetta er besta amboð, tá ein standmynd skal gerast.

- Hvussu ber tað til, at myndahøggjarar ofta tosa um, hvussu umráðandi tað er at skapa tekningar, tá standmyndir skulu gerast?

- Tað kemst av, at myndin kámost frá tí tú upprunaliga ætlaði tær at gera, tí tú arbeiðir so leingi við hvørjum verki, at tú møguliga

